

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๖/๒๕๖๑

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๖๐/๒๕๖๐

วันที่ ๒๖ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๑

เรื่อง นางสาวดวงทิพย์ ฆารฤทธิ (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ว่า คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓/๒๕๕๘ เรื่อง การรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงของชาติ ข้อ ๑๒ วรรคหนึ่ง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๔๔ หรือไม่

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นางสาวดวงทิพย์ ฆารฤทธิ (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่าหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติโดยความเห็นชอบของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ อาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๔๔ ออกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓/๒๕๕๘ เรื่อง การรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงของชาติ โดยข้อ ๑๒ วรรคหนึ่ง ระบุว่าผู้ใดมั่วสุมหรือชุมนุมทางการเมือง ที่ใด ๆ ที่มีจำนวนตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่เป็นการชุมนุมที่ได้รับอนุญาตจากหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งคำสั่งดังกล่าวได้ล่วงละเมิดหรือจำกัดเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธของผู้ร้อง โดยเฉพาะไม่เป็นไปตามเงื่อนไขเฉพาะทางรูปแบบที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๔ บัญญัติให้รัฐสามารถตรากฎหมายจำกัดการใช้เสรีภาพดังกล่าวได้บัญญัติไว้ นอกจากนี้คำสั่งดังกล่าวยังไม่สอดคล้องกับหลักทั่วไปของการตรากฎหมายจำกัด

- ๒ -

สิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ รับรองไว้ เนื่องจากมีเนื้อหาขัดต่อหลักนิติธรรม ในส่วนที่ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถใช้ดุลพินิจในการอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้บุคคลใช้เสรีภาพ ในการชุมนุมได้อย่างกว้างขวางโดยไม่ถูกจำกัดโดยเงื่อนไขใดตามกฎหมาย ทั้งที่ปัจจุบันประเทศไทย ก็มีกฎหมายสำคัญที่ใช้จำกัดเสรีภาพในการชุมนุมอยู่แล้ว การออกคำสั่งดังกล่าวเพิ่มเติมขึ้นมาอีก จึงเป็นการจำกัดเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ ที่รุนแรงและเกินจำเป็นอันเป็นการเพิ่มภาระและจำกัดเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุและกระทบกระเทือนต่อสาระสำคัญ แห่งเสรีภาพในการชุมนุม นอกจากนี้ คำสั่งดังกล่าวยังได้ระบุงการกระทำอันเป็นความผิดโดยใช้คำว่า “ชุมนุมทางการเมือง” ซึ่งเป็นถ้อยคำที่กว้างและคลุมเครือ และไม่เคยมีนิยามอยู่ในกฎหมายฉบับใด มาก่อน รวมทั้งยังทำให้บุคคลไม่สามารถเข้าใจได้ว่าการใช้เสรีภาพในการชุมนุมที่มีรูปแบบหรือ เนื้อหาอย่างไรเป็นการชุมนุมที่ผิดกฎหมายหรือไม่ ผู้ร้องจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓/๒๕๕๘ เรื่อง การรักษาความสงบเรียบร้อยและ ความมั่นคงของชาติ ข้อ ๑๒ วรรคหนึ่ง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๔๔ หรือไม่

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคล ซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมี คำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ”

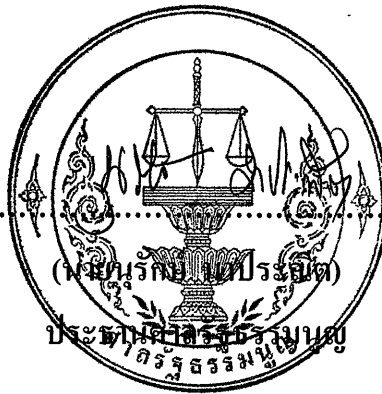
พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องขอให้ ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่าคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓/๒๕๕๘ เรื่อง การรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงของชาติ ข้อ ๑๒ วรรคหนึ่ง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๔๔ หรือไม่ เห็นว่า คำสั่งดังกล่าวมีสถานะการบังคับใช้เป็นกฎหมาย จึงเป็นกรณีที่ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของบทบัญญัติ แห่งกฎหมาย ซึ่งตามรัฐธรรมนูญได้บัญญัติให้สิทธิในการยื่นคำร้องเกี่ยวกับการตรวจสอบความชอบด้วย

- ๓ -

รัฐธรรมนูญของบทบัญญัติแห่งกฎหมายไว้เป็นการเฉพาะแล้วโดยการใช้สิทธิทางศาลตามมาตรา ๒๑๒ และการใช้สิทธิทางผู้ตรวจการแผ่นดินตามมาตรา ๒๓๑ (๑) ผู้ร้องจึงไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าว โดยอาศัยช่องทางตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ได้

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

- ๔ -

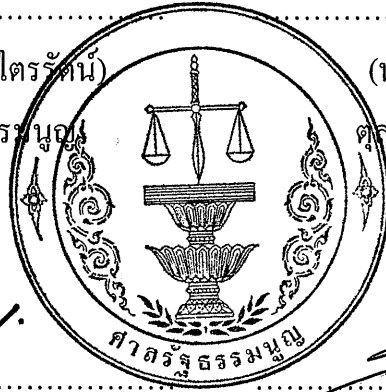
(คำสั่งที่ ๖/๒๕๖๑)

(นายจรูญ ภักดีชนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวรวิทย์ กังศศิเทียม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ